

Interview med Slagelse Kommune

“Nej nej, I er ikke sådan nogle voksne!”

Relationsdannelse er nøgleordet, når plc-medarbejder Josefine fra Antvorskov Skole og børnebibliotekarerne Berit og Anne Sophie fra Slagelse Bibliotekerne skal beskrive deres fælles læseglædeprojekt 'Adoption af klasser'. Projektet handler om at skabe en langvarig relation til hinanden og om at lære hinandens hverdag og virkelighed at kende. Men hvordan opnår man den trygge og gode relation? Både til hinanden som fagpersoner og ikke mindst til børnene? Hvad kræver et sådant samarbejde af kompetencer, ressourcer og strategiske greb?

Det handler ikke om hvad, men om hvordan

Anne Sophie er børnebibliotekar ved Slagelse Bibliotekerne, og hun lægger ud med at fortælle om, hvad adoptionstanken grundlæggende bygger på: “I bund og grund handler det rigtig meget om at danne relationer til børnene. Det handler i mindre grad om, hvad vi laver med dem, men mere om hvordan – at de lærer os fra folkebiblioteket at kende og føler sig trygge ved at komme til os. Så ved adoption af en klasse prøver vi fra bibliotekets side af at vise vores ansigter mange gange og på den måde komme tættere på hinanden. Vi laver både noget her på Antvorskov Skole, og de laver noget hos os på folkebiblioteket.”

Josefine, der til daglig arbejder på Antvorskov skole som skolebibliotekar, uddyber: “Vi startede projektet med helt lavpraktisk at tale om dels ressourcer dels vores eksisterende relation. Hvordan var den bygget op ved projektets start? Før projektet var det meget folkebiblioteket, der bejlede til os og kom med en hel masse fede tilbud. Men det var ikke altid, at vi på skolen formåede at få dem givet videre til lærerne. Folkebiblioteket gav en masse, men det blev ikke brugt. Og det gjorde, at eleverne ikke havde den relation, som vi snakker om. Det blev et mål i projektet at få sat ansigt på nogle faste voksne, som ikke var lærerne eller skolebibliotekaren. Et eksempel herpå er også, at al kommunikation udad til forældrene ikke har været med lærerens eller skolens navn på, det har været vores navne som bibliotekarer. Det har der været en pointe i for netop at gøre opmærksom på, at det her projekt ikke er det, som de normalt forbinder med læsning i skolen”.

“Et andet eksempel var, da vi på folkebiblioteket kørte eReolens kampagne ”Læsetvang er lort”, fortæller Anne Sophie.

Berit fra Slagelse Bibliotekerne (tv.) og Josefine fra Antvorskov skole (th.)

“Der havde vi en linje på gulvet med forskellige udsagn, hvor børnene skulle sige, om det var hot eller not. Vi spurgte om det var fedt at få anbefalinger fra voksne? Ej, det var bare NOT. Og jeg kan huske, at jeg spurgte: ‘Er vi så sådan nogle voksne?’ ‘Nej, nej, I er ikke sådan nogle voksne. Det er mere vores forældre – I ved jo noget’, sagde de. Det er aldrig os, der har stået og sagt, at de skulle læse. Vi har ikke nogen forventninger til dem. Og det gør en forskel.”

Forskellige arbejdsgange og ressourcer udfordrer

“Alene det at vi i det her projekt har samarbejdet og haft kontinuerlige møder har også gjort en forskel. Vi vil gerne fremefter sikre, at uanset om det er os, der sidder i stolene eller ej, så kører projektet videre i samme ånd”, fortæller Berit, der også deltager i projektet som børnebibliotekar ved Slagelse Bibliotekerne.

At sikre de langsigtede perspektiver i projekter som det her kan være en udfordring og ikke mindst et spørgsmål om ressourcer. Det tilslutter Anne Sophie sig: “Jeg tror desværre Slagelse Kommune kunne blive udfordret med hensyn til de langsigtede perspektiver og udbredelsen af indsatsen på grund af manglende ressourcer.

Interview med Slagelse Kommune

De fleste skolebiblioteker her i kommunen har kun én plc-medarbejder. Og det gør det jo rigtig personbåret. Min oplevelse som folkebibliotekar er også, at man på skolesiden måske står mere alene, hvor vi på folkebiblioteket er flere, der kan løfte og få et projekt til at leve videre. Forudsætningerne for de to institutioner er meget forskellige”.

Josefine supplerer: “På et mere konkret plan er vores arbejdsgange også meget forskellige. På skolerne har vi perioder, hvor lærerne har rigtig travlt op til eksamen og op til ferier. Selvom der er et rigtig fedt tilbud nede på folkebiblioteket, så siger lærerne ‘Stoop, vi har ikke tid’”.

**ALENE DET, AT VI HAR
SAMARBEJDET OG HAFT
KONTINUERLIGE MØDER
HAR GJORT EN FORSKEL**

“Og igen her er ledelsens opbakning virkelig vigtig. At der bliver kommunikeret til dem, at det også er en del af året at have en læseindsats, og at det område skal prioriteres. Ellers bliver det som sagt meget personbåret, hvor man den ene dag kan snakke med én dansklærer, der ser det vigtige i elevernes lystlæsning og derfor afsætter mere tid til det, og den næste dag taler med en lærer, som ikke synes, det er ligeså vigtigt og som derfor ikke prioriterer biblioteksbesøgene ligeså højt.

Vi har løbende snakket tid og ressourcer på tværs, og en ting, der går igen, er ledelsens prioritering. Det er det, det hele hviler på. Får vi afsat tid? Får vi afsat penge?”

Hvordan måler man på læseglæde?

Josefine har før arbejdet med data på Antvorskov Skole og inddrog derfor også spørgeskemaer som en del af projektet her:

“Før projektet gik i gang, havde jeg et stort behov for helt generelt at fornemme, hvad børnenes tilgang til at læse var? Hvad kunne de lide at læse? Hvor meget læste de? Hvorfor læste de ikke? Derfor lavede jeg et spørgeskema for hele mellemtrinnet for at afdække, hvad det egentlig var for en gruppe børn, jeg havde med at gøre? Hvad ønskede de sig? Nogle svar var selvfølgelig indlysende, og så var der også ting, som overraskede. Fx hvor de kunne lide at læse. Jeg havde selv indtryk af, at læsningen var lidt mindre privat, end det børnene faktisk gav udtryk for. Det overraskede mig, at læsning virkelig var en privat sag.”

Berit fortsætter: “Efter vi gik i gang med projektet her, lavede du (Josefine) endnu en spørgeskemaundersøgelse med deltagerklassen her på Antvorskov. Børnene skulle på besøg to gange på folkebiblioteket. Den første gang skulle de vælge bøger, som de skulle læse til gangen efter, og for at vi kunne finde nogle bøger, der var relevante, skulle vi vide, hvad det var for nogle børn, og hvad de var interesseret i.”

6. klasse på Antvorskov Skole besøger skolebiblioteket til en booktalk i forbindelse med National indsats for børn og unges læseglæde.

Når der ikke er en bibliotekar til stede, falder udlånet

“Når vi kommer lidt længere i projektet, kører vi et spørgeskema igen. Er der nogle svar, der har ændret sig siden sidst? Hvorfor har de ændret sig? På den baggrund kan vi få en indikation af, hvad vi gør rigtigt, og hvor vi skal justere”, siger Josefine og fortsætter:

“Tanken er selvfølgelig også, at vi skal kunne se indsatsen i udlånstallene. Her kan jeg tilføje, at fordi jeg også har haft andre projekter i år væk fra skolebiblioteket, så er fraværet af en voksen på biblioteket faktisk en væsentlig faktor, når vi måler udlån. Faktum er, at når der ikke er en voksen til stede på biblioteket, så falder udlånet markant. Det kan jeg se sort på hvidt. Det kan godt være, at man har en læseglad klasse, der kan læse rigtig meget, men selv i de klasser faldt udlånet i år, fordi jeg ikke havde ligeså mange timer på skolebiblioteket.”

“Det gør os da bekymrede, at læseområdet bliver så nedprioriteret, hvad angår personaletimer, samtidig med at der generelt er et stort fokus på børns ordforråd, manglende læseglæde og manglende læsekompetencer.”

Berit tilslutter sig Josefines bekymring: “Det er ikke bare lige sådan at stable et projekt som det her på benene med samarbejde mellem to institutioner. At skulle få det til at køre på et lille år er et stort arbejde.”

LEDELSENS OPBAKNING ER VIRKELIG VIGTIG. AT DER BLIVER KOMMUNIKERET TIL DEM, AT DET OGSÅ ER EN DEL AF ÅRET AT HAVE EN LÆSEINDSATS, OG AT DET OMRÅDE SKAL PRIORITERES.

Josefine runder interviewet af med et ønske for fremtiden: “Jo flere mennesker vi er til at fortælle igen og igen, at det her område er SÅ vigtigt, jo bedre. At være med i et nationalt projekt som det her giver rygstøtte til arbejdet. Mit ønske er at arbejdet med læseglæde kunne blive en del af en kultur – at det bliver en ting, hvor alle siger “Det gør vi bare”!

Vi har talt med

Anne Sophie
Børnebibliotekar ved Slagelse Bibliotekerne

Berit
Børnebibliotekar ved Slagelse Bibliotekerne

Josefine
Skolebibliotekar ved Antvorskov Skole